

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ ДС/СС 05/4-02 бр. 463/1-XV/6 04.04.2013. године	
---	--

На основу члана 221. став 1. алинеја 16. и члана 266. Статута Факултета, Наставно-научно веће Филозофског факултета у Београду је на својој IV редовној седници, одржаној дана 04.04.2013. године, донело следећу

О Д Л У К У

Прихвата се Извештај комисије са оценом докторске дисертације: УМЕТНОСТ СЕЦЕСИЈЕ КАО СРПСКА РАНА МОДЕРНА, кандидата мр Дејана Тубића и одобрава усмена одбрана.

Универзитет је дао сагласност на предлог теме 05.02.2008. године.

Ова се одлука упућује Стручном већу Универзитета на сагласност.

<u>Доставити:</u> 1x Универзитету у Београду 1x Комисији 1x Стручном сараднику за докторске дисертације 1x Шефу Одсека за правне послове 1x Архиви	ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА Проф. др Милош Арсенијевић
---	---

Факултет <u>Филозофски</u>	УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
<u>04/1-2 бр.6/2308</u>	Веће научних области
(број захтева)	друштвено-хуманистичких наука
<u>4.04.2013.</u>	(Назив већа научних области коме се захтев
(датум)	упућује)

ЗАХТЕВ

за давање сагласности на реферат о урађеној докторској дисертацији

Молимо да, сходно члану 46. ст. 5. тач. 3. Статута Универзитета у Београду («Гласник Универзитета», бр. 131/06), дате сагласност на реферат о урађеној докторској дисертацији кандидата

Дејана (Милан) Тубића

(име, име једног од родитеља и презиме)

КАНДИ

Дејан (Милан) Тубић

ДАТ

(име, име једног од родитеља и презиме)

пријавио је докторску дисертацију под
насловом:

Уметност сецесије као српска рана модерна

Универзитет је дана 5.02.2008. својим актом под бр 612-25/15/08 дао сагласност на предлог теме докторске дисертације која је гласила:

Уметност сецесије као српска рана модерна

Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације кандидата

Дејана (Милан) Тубића

(име, име једног од родитеља и презиме)

образова на је на седници
одржаној

одлуком факултета под
бр 21.02.2013.

159/1-XIV/6 у саставу:

Име и презиме члана комисије	звање	научна област	установа у којој је запослен
1. др Лидија Мереник	редовни проф.	историја уметности	Филозофски ф.
2. др Александар Кадијевић	редовни проф.	исто	Филозофски ф.
3. др Никола Шуица	ванредни проф.	исто	Универзитет уметности

Наставно-научно веће факултета прихватило је извештај Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације на седници одржаној 4.04.2013. дана _____

Прилог:

1. Извештај комисије са предлогом
2. Акт Наставно-научног већа факултета о усвајању извештаја

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

Проф. др Милош Арсенијевић

--	--

**ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ
НАСТАВНО НАУЧНОМ ВЕЋУ ФАКУЛТЕТА**

**Реферат о завршеној докторској дисертацији
кандидата мр Дејана Тубића
под називом: *УМЕТНОСТ СЕЦЕСИЈЕ КАО СРПСКА РАНА МОДЕРНА***

1. Основни подаци о кандидату и дисертацији:

Кандидат мр Дејан Тубић (1964) је асистент на Одељењу за историју уметности Филозофског факултета у Косовској Митровици. Магистрирао је на Филозофском факултету у Београду са темом *Рађање српског модерног сликарства* код Проф. др Лидије Мереник. Објавио је више научних расправа и студија (*Зборник радова Филозофског факултета, Косовска Митровица; Зборник радова Уметност, Косово и Метохија*) и учествовао на више научних скупова.

У фебруару 2013. реализована докторска дисертација *УМЕТНОСТ СЕЦЕСИЈЕ КАО СРПСКА РАНА МОДЕРНА*, прихваћена на Филозофском факултету у Београду 2008, састоји се од 400 страна главног текста, 10 страна литературе (библиографске референце), илустрација и казала скраћеница.

2. Предмет и циљ дисертације:

Иако у старијој историографији постоји устаљено мишљење да се Сецесија, изван својих примарних жаришта, попут Беча и Минхена, на југословенском културном простору последније реализовала само у Хрватској и Словенији, и то махом кроз архитектуру, новија истраживања, међу којима је ова дисертација најсвеобухватнија, показују да је сецесија, додуше не као програмски покрет, постојала и развијала се у српској култури, од краја 19. века до око 1914. године. Премда су, и у Србији, архитектонске реализације најјаснији носиоци идеја сецесије, она се појавила и деловала и у ликовним уметностима. У српској средини, као и другде, она је, у сагласју са сродним уметничким концептима као што су Јегендстил, Ар Нуво или симболизам, обележавала дух модерног и модернизације, некада радикално и бунтовно одбацивање академских клишеа и норми, некада иновативни конгломерат уметничких ставова, временом интегрисаних у етаблиране уметничке токове.. Сама чињеница да сецесија у Срба хронолошки припада епохи раног европског модернизма, сама по себи ништа не доказује без систематично примењеног аналитичког и истраживачког приступа уметничким делима насталим под њеним именом. "Отцепљење" (сецесија) и модерност овог уметничког концепта налазили су се у усвајању

технолошких, научних, социолошких, психолошких, филозофских открића и ставова модерне епохе, али и у појави нових медија у ликовној и визуелној култури. Сецесија развија репродуктивне уметности - плакат, илустрацију; примењене уметности и лепо занатство, моду, па тако продире изван граница елитне, високе културе и постаје доступна јавности и широј публици, чиме, логично, популаризује концепт модерне. Почети српске модерне непосредно су везани за Београд као доминантни културни центар. Појавом сецесије, уметност постаје приступачна свим срединама и слојевима становништва. Како европска, тако и српска сецесија, доживљавају две "сталешке" или социјално-класне варијанте. Српска аристократија, црква и држава наручиоци су репрезентативне, монументалне и елитистичке сецесије. За средње и ниже сталеже настаје скромнија и потребама прилагођена варијанта тог стила, тзв. "провинцијска", популарна сецесија. Тако се естетика сецесије из сфере елитизма проширује и спушта на ниво свакодневног, употребног и просечног, чиме постаје приступачна како урбаном, тако и руралним срединама.

Циљ: Показати да је сецесија гласник и један од првих генератора и "произвођача" модерне у корпусу раног српског модернизма; да је сецесија у Срба конституисала нови визуелни и ликовни профил модерне културе, да је допринела демократизацији и социјализацији уметности, да је представљала такву сферу српске културе и друштва, која је Србију потврдила као интегрални део јединственог, модерног европског идентитета.

Детаљно истражена област деловања српске сецесије, као и закључци до којих је аутор дошао, представљају до сада најобимније и најцеловитије, заокружено, научно дело о модерном и модернизујућем карактеру српске сецесије, па тако дисертација представља значајан допринос равоју научне мисли у поменутом домену.

3. Основне хипотезе од којих се полазило у истраживању:

Почетна хипотеза мр Дејана Тубића била је утемељена у исправној претпоставци да је сецесија гласник и један од првих генератора и "произвођача" модерне у корпусу раног српског модернизма, што је он у својој дисертацији и показао. Аутор је успешно потврдио своју хипотезу о Сецесији као раној српској модерни. Сама чињеница да сецесија у Срба хронолошки припада епохи раног европског модернизма, сама по себи ништа не доказује без систематично примењеног аналитичког и истраживачког приступа уметничким делима насталим под њеним именом.

"Отцепљење" (сецесија) и модерност овог уметничког концепта налазили су се у усвајању технолошких, научних, социолошких, психолошких, филозофских открића и ставова модерне епохе, али и у појави нових медија у ликовној и визуелној култури. Сецесија развија репродуктивне уметности - плакат, илустрацију; примењене уметности и лепо занатство, моду, па тако продире изван граница елитне, високе културе и постаје доступна јавности и широј публици, чиме, логично, популаризује концепт модерне. Почети српске модерне непосредно су везани за Београд као доминантни културни центар. Појавом сецесије, уметност постаје приступачна свим срединама и слојевима становништва. Како европска, тако и српска сецесија, доживљавају две "сталешке" или социјално-класне варијанте. Српска аристократија, црква и држава наручиоци су репрезентативне, монументалне и елитистичке сецесије. За средње и ниже сталеже настаје скромнија и потребама прилагођена варијанта тог стила, тзв. "провинцијска", популарна сецесија. Тако се естетика сецесије из сфере елитизма проширује и спушта на ниво свакодневног, употребног и просечног, чиме постаје приступачна како урбаном, тако и руралним срединама.

Аутор дисертације је успешно реализовао претходно зацртани циљ дисертације: а) да је сецесија у Срба конституисала нови визуелни и ликовни профил модерне културе, б) да је допринела демократизацији и социјализацији уметности, в) да је представљала такву сферу српске културе и друштва, која је Србију потврдила као интегрални део јединственог, модерног европског идентитета.

4. Кратак опис садржаја дисертације:

Свеобухватно, детаљно и обимно разматрање модалитета сецесије у српској уметности, аутор је изнео кроз већи број поглавља (са потпоглављима), која износе како досадашње резултате истраживања речене теме, тако и ауторова запажања и закључке настале на обимном изучавању уметничког материјала, грађе и литературе:

Уводна разматрања; Досадашња истраживања и стање научне мисли; Етимолошки проблеми термина сецесија и синтагме „уметност српске сецесије“; Утицај историјских, друштвених и културних прилика на уметност српске сецесије; Уметност сецесије као модалитет српске ране модерне; Утицај систематског школовања и педагошких центара на појаву, развој и естетски профил уметности српске сецесије; Дихотоме и политеме структуре, антагонизми уметности српске сецесије; Символизам као протосецесија, као једна од есенцијалних структура уметности европске и српске сецесије; Покушај дефиниције стила – српска сецесија, типолошко одређење уметности српске сецесије и дефиниција њених феноменолошких особености; Уметност сецесијских ковина; Српска сецесијска калиграфија; Утицај естетике сецесије на српску сакралну уметност; Импресионистичка и/или ратна сецесија; Утицај естетике сецесије на српску фотографију; Утицај сецесије на илустрацију књига, часописа, уметност плаката и разгледница; Уметност српске сецесијске слободне скулптуре; Сецесија као модернистички бидермајер; Уметност сецесије као визуелна естетика и идеја југословенства, косовски мит као тематска максима југословенства; Сецесија као доминантан облик српског историцизма и академизма; Ар деко као постсецесија; Закључак; Скраћенице; Литература.

5. Остварени резултати и научни допринос дисертације:

Дисертација мр Дејана Тубића под називом *УМЕТНОСТ СЕЦЕСИЈЕ КАО СРПСКА РАНА МОДЕРНА* даје опипљив допринос развоју историје уметности, специфичније, историји српске ране модерне уметности, у којој сецесија до сада није посматрана кроз овако обимну и свеобухватну научноистраживачку студију: „Суштински култура и уметност сецесије, која се доводи и у контекст социјалне категорије, појављује се као иницијатор убрзавања модернизације српског друштва и ослобађања од и даље присутног каснофеудалног отоманског културног модела. Раномодернистички концепти српске сецесије провоцирали су појаву нове морфологије уметности и културе српског раног модернизма. Генеалологија цикличног понављања естетских правила која је владала од настанка уметности до периода краја 19. века, са појавом сецесије престаје да представља опште прихваћено правило. Глобализација културе у смислу успостављања комуникације на планетарном нивоу и њено довођење у контекст различитих концепта модернизма утицали су на појаву нових и непознатих тематских и мотивских садржаја у уметности.“

6. Закључак:

Дисертација мр Дејана Тубића под називом *УМЕТНОСТ СЕЦЕСИЈЕ КАО СРПСКА РАНА МОДЕРНА* у свему је урађена према одобреној пријави теме. Ценећи да је дисертација оригинално и самостално научно дело, комисија констатује да су се стекли услови за њену одбрану. Предлажемо Наставно научног већу Филозофског факултета у Београду да кандидат приступи одбрани дисертације.

Потписи чланова комисије

Проф. др Лидија Мереник, ментор, Филозофски факултет Универзитета у Београду

Проф. др Александар Кадијевић, Филозофски факултет Универзитета у Београду

Проф. др Никола Шуица, Факултет ликовних уметности Универзитета уметности, Београд